

I ramstis (ekoschemos)	Įsipareigojimų laikotarpis
Veiklos ariamojoje žemėje (kompleksinė ekoschema):	
1. Sėjomaina (aukštesnio standarto)	4 m.
<i>Tarpiniai pasėliai:</i>	
2. Tarpiniai pasėliai	1 m.
3. Azotą fiksuojantys tarpiniai pasėliai	1 m.
4. Daugianarių pasėlių auginimas/įsėlis	1 m.
5. Sertifikuotos sėklos naudojimas	1 m.
6. Kraštovaizdžio elementų priežiūra	1 m.
<i>Augalų juostos:</i>	
7. Trumpaamžių medingųjų augalų juostos	1 m.
8. Daugiamečių pupinių žolių juostos	5 m.
9. Papildomos juostos prie vandens telkinių	5 m.
10. Migruojančių paukščių apsauga ir jų daromos žalos prevencija	3 m./5 m.
11. Neariminė žemdirbystė/tiesioginė sėja	5 m.
Sodininkystė, uogininkystė ir daržininkystė:	
12. Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu	1 m.
13. Tausojanti vaisių ir daržovių programa (NKP)	5 m.
Pievų priežiūra:	
<i>Ariamos žemės keitimas pievomis:</i>	
14. Durpžemių žemės keitimas pievomis	5 m.
15. Eroduotos žemės keitimas pievomis	5 m.
<i>Pievų ir šlapynių priežiūra:</i>	
16. Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius	1 m.
17. EB svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas	2 m.
18. Ekstensyvus šlapynių tvarkymas	1 m.
19. Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo	2-3 m.
Gyvūnų gerovė:	
20. Aukštesni kiaulių auginimo standartai	1 m.
21. Aukštesni vištų auginimo standartai (laisvai laikomos, laikomos ant kraiko)	1 m.

Veiklos ariamojoje žemėje (kompleksinė ekoschema):

1. Sėjomaina (aukštesnio standarto, min. 4 laukai)

Tikslas: dirvožemio išsaugojimas ir kokybės gerinimas

Tinkamumo sąlygos:

- virš GAAB 7 numatytų bazinių reikalavimų
- ne mažiau kaip 4 laukų
- dalyvauja dirvą gerinantys augalai
- skaičiuojamas ir taikomas humuso balansas

Įsipareigojimų laikotarpis: 4 metai

Planuojama išmoka: *skaičiuojama*

Tarpiniai pasėliai:

2. Tarpiniai pasėliai (atskirų augalų sąrašas ar jų mišiniai)

3. Azotą fiksuojantys tarpiniai pasėliai (ankštinių augalų sąrašas (pupos, sojos, vikiai, žirniai, lęšiai, lubiniai) ar jų mišiniai)

Tikslas: mažinti maistinių medžiagų išplovimą; mažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) išmetimą; didinti dirvožemio organinės anglies kiekį; mažinti pasėlių piktžolėtumą ir gerinti kenkėjų bei ligų kontrolę; mažinti dirvožemio eroziją.

Tinkamumo sąlygos:

- pasėti ne vėliau nei rugpjūčio 20 d., išlaikyti iki kitų metų kovo 20 d.
- neganyti gyvulių, neruošti pašaro ir nešienauti
- nenaudoti augalų apsaugos produktų
- nenaudoti mineralinių ir organinių trąšų

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojama išmoka:

- tarpiniai pasėliai – 133 Eur/ha
- azotą fiksuojantys tarpiniai pasėliai – 155 Eur/ha

4. Daugianarių pasėlių auginimas/įsėlis

Tikslas: gerinti dirvožemį, mažinti dirvos eroziją, mineralinių azoto trąšų naudojimą, apsaugoti biologinę įvairovę ir vandenį

Tinkamumo sąlygos:

- įsėti į pagrindinį pasėlį balandžio 1 d. - liepos 1 d., sudygę ir matomi nuo rugsėjo 1 d. iki spalio 1 d. arba bent 8 savaites
- neganyti gyvulių ir nenuimti derliaus
- po pagrindinio pasėlio nuėmimo įsėliui nenaudoti augalų apsaugos produktų ir trąšų

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojama išmoka: *skaičiuojama*

5. Sertifikuotos sėklos naudojimas

Tikslas: mažinti augalų apsaugos produktų poreikį, augalų ligotumą, vengti ankstyvo ligų plitimo

Tinkamumo sąlygos:

- Sėjai naudoti tik sertifikuotą sėklą (preliminarus sąrašas: žieminiai kviečiai, žieminiai rugiai, žieminiai kvietrugiai, žieminiai miežiai, vasariniai kviečiai, vasariniai miežiai, vasariniai kvietrugiai, avižos, grikliai)

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojama išmoka: *skaičiuojama*

6. Kraštovaizdžio elementų priežiūra

Tikslas: atkurti ir išsaugoti tradicinį mozaikišką kraštovaizdį (virš GAAB 8 baziųjų reikalavimų)

Veiklos:

- Esamų kraštovaizdžio elementų priežiūra;
- Naujų kraštovaizdžio elementų įkūrimas bei priežiūra

Kraštovaizdžio elementų sąrašas:

- Ežios (ribinės juostos), palaukės
- Vandens telkinių (įskaitant kūdras) pakrantės, pagrioviai pievoje/ganykloje arba ariamojoje žemėje
- Apsauginės medžių ir krūmų juostos
- Pavieniai medžiai ar krūmai ariamuose laukuose ir pievose/ganyklose
- Akmenynai, akmenų, šakų, kelmų krūvos
- Mažos medžių ir krūmų grupės
- Laikiniai užmirkusios vietos ariamojoje žemėje

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojamos išmokos: *skaičiuojama*

Augalų juostos:

Tikslas: saugoti biologinę įvairovę, mažinti maistinių medžiagų išplovimą, mažinti dirvožemio eroziją

Veiklos:

7. Trumpaamžių medingųjų augalų juostos

Tinkamumo sąlygos:

- balandžio – gegužės mėn. įsėti medingųjų augalų mišinį, susidedantį iš ne mažiau kaip 3 rūšių augalų: pupinių ir nepupinių / Mišinio laukai įveisiami kaip atskiri laukai arba ne siauresnės kaip 6 m. pločio juostos
- Juostos kasmet gali būti įrengiamos skirtinguose laukuose
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų.
- iki rugsėjo 31 d. visą plotą nupjauti, nupjautą masę išvežti.

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojama išmoka: 130 Eur/ha

8. Daugiamečių pupinių žolių juostos

Tinkamumo sąlygos:

- balandžio – gegužės mėn. pasėti medingųjų augalų mišinio ir (arba) daugiamečių pupinių žolių mišinį, susidedantį iš ne mažiau kaip 3 pupinių žolių rūšių. Mišinio laukai įveisiami kaip atskiri laukai arba ne siauresnės kaip 6 m pločio juostos
- žolių mišiniai toje pačioje vietoje turi būti auginami 5 metus
- Nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų
- Nupjauti daugiametės žolės nuo rugsėjo 20 d. iki spalio 20 d., nupjautą žolę išvežti

Įsipareigojimų laikotarpis: 5 metai

Planuojama išmoka: 120 Eur/ha

9. Papildomos juostos prie vandens telkinių

Tinkamumo sąlygos:

- iki liepos 1 d. ariamąją žemę, esančią šalia paviršinio vandens telkinio apsaugos juostos, privalomos pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, apsėti daugiametėmis žolėmis. Praplėstos apsaugos juostos plotis gali būti nuo 5 iki 10 m.;
- kartą per metus juostą nušienauti, šienauti pradėti ne anksčiau kaip liepos 1 d. ir baigti ne vėliau kaip rugsėjo 30 d.; nušienautą žolę pašalinti iki rugsėjo 30 d.
- nenaudoti augalų apsaugos produktų, mineralinių ir organinių trąšų (išskyrus, kai ganomi gyvuliai)
- gyvulius galima ganyti nuo gegužės 1 d. iki spalio 30 d.

Įsipareigojimų laikotarpis: 5 metai

Planuojama išmoka: *skaičiuojama*

10. Migruojančių paukščių apsauga ir jų daromos žalos prevencija

Tikslas: apsaugoti pasėlius nuo paukščių daromos žalos, ją sumažinti.

Tinkamumo sąlygos:

- Netrikdyti apsistojančių paukščių, neišbaidyti jų, siekiant neišsklaidyti jų daromos žalos į kitus plotus ir auginant kukurūzus arba kitas žemės ūkio kultūras.

Įsipareigojimų laikotarpis: 3-5 metai

Planuojama išmoka: skaičiuojama

11. Neariminė žemdirbystė/tiesioginė sėja

Tikslas: mažinti išmetamą ŠESD kiekį ūkiuose (ypač CO₂ emisijas iš žemės ūkio mašinų), gerinti dirvožemio būklę ir dirvožemio biologinę įvairovę

Tinkamumo sąlygos:

- laukai dirbami taikant seklyjį (iki 10 cm) dirvų skutimą (diskiniai ir (ar) noraginiai skutikliai); arba
- tiesioginės sėjos būdu, kurio metu sėjama į prieš tai nedarbtą dirvą (pvz., ražieną) sėjama su sekliojo dirbimo mechanizmu arba be jo

Įsipareigojimų laikotarpis: 5 metai

Planuojama išmoka: skaičiuojama

Sodininkystė, uogininkystė ir daržininkystė:

12. Sodų ir uogynų tvarkymas gamtai palankiu būdu

Tikslas: mažinti augalų apsaugos produktų naudojimą, mažinti maistinių medžiagų išplovimą iš dirvožemio, prisidėti prie biologinės įvairovės išsaugojimo

Tinkamumo sąlygos:

- nenaudoti augalų apsaugos produktų, kurių sudėtyje yra glifosato
- nuo gegužės 1 d. iki rugpjūčio 31 d. 0,3 ha sodo plote įrengti bent vieną feromonų gaudyklę vabzdžių kenkėjams aptikti
- vaisių sodų 0,3 ha plote įrengti bent du biologinę įvairovę palaikančius elementus (paukščių inkilai, vabzdžių lizdai, aviliai)
- vaismedžių ir uogakrūmių tarpueilius apsėti žoliniais augalais

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 metai

Planuojama išmoka: skaičiuojama

13. Tausojanti vaisių ir daržovių programa (NKP)

Tikslas: saugoti ir gerinti dirvožemio kokybę bei mažinti paviršinių ir gruntinių vandenų taršą

Tinkamumo sąlygos:

- antroje augalų vegetacijos pusėje piktžolės naikinti tik mechaninėmis priemonėmis;
- pesticidus, turinčius tos pačios veikliosios medžiagos, naudoti ne dažniau kaip 2 kartus per vegetacijos laikotarpį;
- laikantis kiekvienai rūšiai reikalingos fitosanitarinės pertraukos sudaryti ir vykdyti sėjomainos planą;
- kiekvienais metais vadovaujantis dirvožemio ir (arba) augalo laboratoriniais tyrimais sudaryti ir vykdyti tręšimo planą

Įsipareigojimų laikotarpis: 5 metai

Planuojama išmoka: 320 eur/ha

Pievų priežiūra:

Ariamos žemės keitimas pievomis:

Tikslas: mažinti ŠESD emisijas (anglies saugojimas dirvožemyje ir biomasėje), mažinti dirvožemio eroziją
Veiklos ir planuojamos išmokos:

14. durpžemių žemės keitimas pievomis, 225 eur/ha

15. eroduotos žemės keitimas pievomis, 187 eur/ha

Tinkamumo sąlygos:

- ariamuose durpžemiuose (GAAB 2) įrengiamos ir išlaikomos pievos
- eroduotuose žemės plotuose (GAAB 5) įrengiamos ir išlaikomos pievos

Įsipareigojimų laikotarpis: 5 metai

Planuojama išmoka: žr. aukščiau

Pievų ir šlapynių priežiūra:

Tikslas: pievų ir šlapynių palaikymas, natūralių pievų buveinių ir saugomų rūšių išsaugojimas, gyvulininkystės skatinimas.

Veiklos:

16. Ekstensyvus pievų tvarkymas ganant gyvulius

17. Europos Bendrijos svarbos natūralių pievų, šlapynių bei rūšių buveinių tvarkymas

18. Ekstensyvus šlapynių tvarkymas

Tinkamumo sąlygos:

- Ankstyvesnis šienavimas
- Mozaikiškas šienavimas siekiant didinti buveinės mozaikiškumą
- Ekstensyvus ganymas (0,3-1 SG/ha)
- Neribojamas ganiavos laikas

Įsipareigojimų laikotarpis: 1-2 metai

Planuojamos išmokos: skaičiuojamos

19. Perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo

Tikslas: mažinti neigiamą poveikį aplinkai, saugoti biologinę įvairovę ir palaikyti ekosistemų stabilumą

Tinkamumo sąlygos: taikyti ekologinės gamybos praktiką ir metodus

Įsipareigojimų laikotarpis: 2-3 metai

Planuojamos išmokos: 280 eur/ha (javai), 186 eur/ha (daugiametės žolės), 652 eur/ha (daržovės, vaisiai, uogos, vaistažolės), papildoma 34 eur/SG

Gyvūnų gerovė:

Tikslas: gyvūnų gerovės didinimas

Veiklos:

20. Aukštesni kiaulių auginimo standartai

Tinkamumo sąlygos:

- padidinti kiaulių laikymo plotą ne mažiau kaip 20 proc., lyginant su Tarybos direktyvoje 2008/120/EB nustatytu minimaliu plotu

Įsipareigojimų laikotarpis: 1 m.

Planuojama išmoka: 21,8 eur/kiaulę

21. Aukštesni vištų auginimo standartai (laisvai laikomos, laikomos ant kraiko)

Dėl šios veiklos įtraukimo dar vyksta diskusijos